

SIGLA

Ks. Mirosław D a n i l u k, *Sigla. Zbiór skrótów nazw instytucji życia konsekrowanego, stowarzyszeń życia apostołskiego oraz innych instytucji z nimi związanych*, Lublin: Wydawnictwo KUL 2002, ss. 257

Naśladowanie Chrystusa posłusznego, ubogiego i czystego, jako forma osobistego uświęcenia, a także oddawanie chwały Bogu i służba braciom legło u podstaw życia konsekrowanego, które zwłaszcza dziś obdarza Kościół bogactwem charyzmatów, duchowości i form działania zarówno przez zakony, zgromadzenia zakonne, jak i instytucje świeckie, stowarzyszenia życia apostołskiego oraz inne instytucje z nimi związane. Znany z publikacji: *Encyklopedia instytucji życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego* (Lublin 2000) Mirosław Daniluk SCJ, redaktor działu zakonnego *Encyklopedii Katolickiej* KUL, podjął się opracowania i wydania po raz drugi dzieła pt. *Sigla. Zbiór skrótów nazw instytucji życia konsekrowanego, stowarzyszeń życia apostołskiego oraz innych instytucji z nimi związanych*. Jest to jedyna w swoim rodzaju praca nie tylko na polskim gruncie wydawniczym, lecz także światowym. Jak podkreśla we wstępie sam Autor, zawiera ono ok. 2000 sigli (skrótów) instytucji życia konsekrowanego. Dzieło to różni się od poprzedniego, wydanego w 1999 roku, nie tylko szatą graficzną i większą liczbą instytucji posługujących się własnym siglum, ale również znacznie poszerzonym zakresem wiadomości. Wiedza Autora na ich temat pochodzi głównie z oficjalnego rocznika Stolicy Apostolskiej *Annuario Pontificio*, w którym od 1928 roku są zamieszczane sigla instytucji życia konsekrowanego, jak również bogatej literatury odnoszącej się do tego przedmiotu. Należy podkreślić, iż żmudnego zbierania potrzebnych materiałów Autor nie ograniczył jedynie do bibliotecznych czytelni KUL i własnego, bogatego warsztatu naukowego, lecz osobiście nawiązywał kontakty z domami macierzystymi i generalnymi instytucjami za pośrednictwem korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. Niekiedy wręcz intuicja leksykografa podsuwała mu wyrazy hasłowe naprowadzające na trop nowych instytucji zakonnych wyszukiwanych za pomocą Internetu.

Opublikowane dzieło ks. Daniluka jest w swym układzie przejrzyste i czytelne. Składa się ze wstępu (s. 7-8), podstawy bibliograficznej (s. 9) i ogólnych skrótów technicznych zastosowanych w tekście (s. 11-12). Dalsza, merytoryczna treść dzieła jest podzielona na trzy części: I. Sigla Instytucji (s. 13-122), II. Indeksy – osobowy (s. 123-152), nazw instytucji (s. 152- 243), III. Sigla Federacji Instytucji Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostołskiego – Organizacje międzynarodowe (s. 245), Federacje krajowe (s. 245-252), Indeks Konferencji krajowych według nazw krajów (s. 253-256). Przyjęta przez Autora systematyka umożliwia czytelnikowi szybkie odszukanie interesującej go treści. Otóż część I, pt. *Sigla*, stanowi niejako istotę niniejszego dzieła, prezentując w układzie alfabetycznym główne skróty insty-

tutów (umieszczonych w *Annuario Pontificio* lub stosowanych zgodnie z tradycją instytutu), np. SCJ, a następnie ich literalne rozwiązanie w języku łacińskim (*Congregatio Sacerdotum a Sacro Corde Jesu*), narodowym (*Congrégation de Pretres du Sacré Coeur de Jésus*), zawsze włoskim (*Sacerdoti del Sacro Cuore di Gesu*), a także polskim (Zgromadzenie Księży NSJ, sercanie), jeżeli instytut ma taką nazwę. W nawiasie zaś znajdują się informacje dodatkowe, dotyczące np. charakteru instytutu (z.z. – zgromadzenie zakonne, i.ś. – instytut świecki), imienia i nazwiska założycielki lub założyciela, roku i miejsca założenia. W przypadku istnienia kilku instytutów stosujących ten sam skrót, o kolejności ich umieszczenia decyduje układ alfabetyczny, np. 1. *Congregatio Sacratissimi Cordis Jesu*, 2. *Congregatio Sacerdotum a Sacro Corde Jesu*.

Część II niniejszego dzieła zawiera alfabetyczny indeks osób oraz nazw instytutów. W indeksie osobowym Autor umieścił głównie założycielki i założycieli, podając ich nazwisko, imię chrzestne i zakonne, roczną datę śmierci oraz skrót instytutu. Wartość tego indeksu podnosi niewątpliwie informacja dotycząca ich ewentualnej beatyfikacji (bł.) lub kanonizacji (św.) wraz z odsyłaczem – zadość czyniącym wymaganiom polskiej leksykografii kościelnej – wykazującym błogosławionych i świętych pod imionami. Ponadto w celu łatwiejszej identyfikacji, zwłaszcza kapłanów, podana jest ich pozycja w hierarchii kościelnej – biskup (bp), arcybiskup (abp), kardynał (kard.). Autor, realizując konsekwentnie przyjętą metodologię, podaje również w porządku alfabetycznym indeks nazw instytutów. Walorem tego indeksu jest szybkie dotarcie do siglum (część I), przy znajomości jednej z czterech nazw instytutu (w języku łacińskim, narodowym – kraju powstania, włoskim i polskim), np. Zgromadzenie Księży NSJ, sercanie => SCJ(2). Przy czym nazwy włoskie występują w podwójnym zapisie, np. *Cottolengo del Padre Alegre* (nazwa popularna), a w nawiasie znajduje się początek oficjalnej nazwy instytutu (*Ancelle di Gesù del*), pod którą występuje on w *Annuario Pontificio*.

W części III dzieła ks. Daniluk umieścił sigla Federacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, dzieląc je na organizacje międzynarodowe (np. CISL – *Confederazione degli Istituti Secolari in America Latina*, Konfederacja Instytutów Świeckich Ameryki Łacińskiej) i krajowe (np. KPWZM – Konferencja Przełożonych Wyższych Zakonów Męskich w Polsce) z datą ich erygowania, a także indeks Konferencji Krajowych według nazw krajów.

Dzieło ks. Daniluka, choć poddane starannemu opracowaniu, nie ustrzegło się jednak pewnych niedociągnięć bardziej natury technicznej niż merytorycznej. I tak w części *Skróty ogólne* (s. 11) w dwóch miejscach w kolumnie skrótów pojawia się pełna nazwa (apostolski, powinno być apost., i czasopismo, powinno być czasop.). W części II – *Indeksy nazw instytutów* – nie umieszczono wszystkich nazw, chociaż są podane pod konkretnym siglum, np. OCist – *Ordo Cisterciensis*, *Sacer Ordo Cisterciensis*, Zakon Cysterski, Cystersi, w indeksie brakuje: Cystersi, Zakon Cysterski; OSF-Millvale – *Sisters of St. Francis of the Immaculate Virgin Mary Mother of God*, *Suore Francescane dell'Immacolata Vergine Maria Madre di Dio*, Siostry Franciszki Niepokalanej Dziewicy Matki Boga, w indeksie brakuje polskiej nazwy; SSCME – *Societas Sancti Columbani pro Missionibus ad Exteros*, *Società di*

S. Columbano per le Missioni Estere, Missionary Society of Saint Columban, Towarzystwo Misyjne św. Kolumbana, nazwa polska widnieje w indeksie jako: Towarzystwo św. Kolumbana dla Misji Zagranicznych. Ponadto rodzi się pytanie: dlaczego w indeksie osobowym Autor podał rok śmierci założycielek i założycieli, nie umieszczając roku urodzenia. Wydaje się też zasadne zawarcie we wstępie krótkiej informacji odnośnie do natury instytutów życia konsekrowanego, stowarzyszeń życia apostołskiego oraz innych instytucji z nimi związanych. Takie informacje na pewno podniosłyby wartość tej pracy.

Wydane przez Wydawnictwo KUL dzieło ks. Daniluka jest przedsięwzięciem słusznym i bardzo potrzebnym dla nauki i formacji zakonnej. Stanowiąc bowiem liczny przegląd percepcji rad ewangelicznych przez różne formy życia konsekrowanego, wskazuje na jego żywotność i aktualność w zmieniających się okolicznościach życia Kościoła, o czym świadczy rosnąca ich liczba. Fakt, że nikt w Polsce i na świecie nie podjął się zebrania danych na tak rozległy temat, nadaje temu dziełu wyjątkową wartość praktyczną i merytoryczną. Jego uniwersalność i komunikatywność sprawia, że może po nie sięgnąć zarówno czytelnik rodzimy, jak i obcokrajowiec.

Eugeniusz Ziemann SCJ
Międzywydziałowy Zakład Leksykograficzny KUL